
MØTEINNKALLING

KONTROLLUTVALGET I RØROS KOMMUNE

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører i henhold til Kommuneloven § 31.

MØTEDATO: Onsdag 31.01.2018
KL.: 14:00
STED: Møterom 1. etg. Rådhuset

SAKSLISTE

SAK NR.	INNHold
01/2018	Godkjenning av saksliste og innkalling
02/2018	Godkjenning av protokoll fra møte 21.11.17
03/2018	Forvaltningsrevisjon; Saksbehandling av byggesaker i Røros kommune
04/2018	Årsmelding 2017 for kontrollutvalget
05/2018	Vurdering av selskapskontroll i 2018
06/2018	Vurdering av revisors uavhengighet
07/2018	Oppfølging av nummerert brev og revisors notat
08/2018	Forvaltningsrevisjon 2018 - prosjektplan
09/2018	Eventuelt

Vær oppmerksom på at den enkelte representant selv er ansvarlig for å følge med på eventuell inhabilitetsproblematikk i den enkelte sak. Den enkelte representant **må** selv kontrollere om det foreligger inhabilitet i noen saker og eventuelt varsle om dette til møtesekretæren. Dette uavhengig av om det har vært inhabilitet ved tidligere behandlinger av saken(e).

Fredag 19. januar 2018

for
Ole Jørgen Kjellmark
leder i kontrollutvalget

Torill Bakken

Torill Bakken
Kontrollutvalg Fjell IKS

Kopi er sendt: Ordfører, Revisor, ekspedisjonen til offentlig gjennomsyn.

Eventuelle forfall meldes til Kontrollutvalg Fjell IKS,
Torill Bakken tlf. 908 15 168 e-post: tb@kontrollutvalgfjell.no

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	31.01.18	01/18
Behandling av saken:				
Saksnr.: 01/18	Utvalg: Kontrollutvalget		Møtedato: 31.01.18	

Godkjenning av innkalling og saksliste

Saksdokumenter:

- Saksliste til møte 31.01.18

Saksframlegg:

Saken er obligatorisk i alle møtene i utvalget.
Sakslisten er fastsatt i samråd med utvalgsleder.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	31.01.18	02/18
Behandling av saken:				
Saksnr.: 02/18	Utvalg: Kontrollutvalget		Møtedato: 31.01.18	

Møteprotokoll fra møte 21.11.17

Saksdokumenter:

- Møteprotokoll fra møte 21.11.17 (vedlagt)

Saksframlegg:

Saken er obligatorisk på alle møter i kontrollutvalget.

Forslag til protokoll ble sendt ut til medlemmene pr. e-post 22.11.17. Det er etter tilbakemelding i fra utvalget foretatt en korrigerings.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Den vedlagte møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 21.11.17 godkjennes.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

Røros kommune

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget

Møtested: Rådhuset
Møtedato: Tirsdag 21. november 2017
Tid: Kl. 14:00
Saknr.: 40-48

Til stede på møtet:

Medlemmer:

Ole Jørgen Kjellmark - leder
John Helge Andersen - nestleder
Liv Marit Bekkos
Åse Berg
Aage Aas

Forfall:

Ingen

Merknad:

Andre:

Fra Kontrollutvalg Fjell IKS:
Fra Revisjon Fjell IKS:
Fra Administrasjonen:

Torill Bakken
Svein Magne Evavold

Fra kommunen:

Varaordfører Bjørn Salvesen

Møtet ble avsluttet kl. 16:30

Røros, 21. november 2017
Kontrollutvalg Fjell IKS

Torill Bakken

Neste ordinære kontrollutvalgsmøte er fastsatt til tirsdag 30. januar 2018 kl. 14:00.

40/2017 Godkjenning av saksliste og innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Innkalling og saksliste til møte 21.11.17 godkjennes.

Behandling:

Sekretariatets forslag enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak:

Innkalling og saksliste til møte 21.11.17 godkjennes.

41/2017 Protokoll fra møte 21.09.17

Sekretariatets forslag til vedtak:

Den vedlagte møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 21.09.17 tas til orientering.

Behandling:

Sekretariatets forslag enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets vedtak:

Den vedlagte møteprotokoll fra kontrollutvalgets møte 21.09.17 tas til orientering.

42/2017 Forvaltningsrevisjon; Oppfølging av politiske vedtak i Røros kommune

Sekretariatets forslag til innstilling:

Forvaltningsrevisjonsrapporten "*Oppfølging av politiske vedtak i Røros kommune*" tas til etterretning.

Røros kommune følger revisors anbefalinger og ber rådmannen:

- utarbeide skriftlige rutiner knyttet til bruken av statusrapporter politiske vedtak
- utarbeide skriftlige rutiner for hvordan det skal rapporteres tilbake til kommunestyret om status for iverksetting av vedtak
- anskaffe et oppfølgings- og rapporteringsverktøy for å sikre god oppfølging og rapportering om status for politiske vedtak

Rådmannen rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 01.05.2018.

Behandling:

Revisor var til stede under behandlingen gjennomgikk hovedtrekkene i rapporten, sammendrag som er beskrevet i rapporten samt revisjons anbefalinger. Videre svarte revisor på spørsmål fra utvalget. Utvalget gikk grundig igjennom rapporten.

Sekretariatets forslag til innstilling enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets innstilling:

Forvaltningsrevisjonsrapporten "*Oppfølging av politiske vedtak i Røros kommune*" tas til etterretning.

Røros kommune følger revisors anbefalinger og ber rådmannen:

- utarbeide skriftlige rutiner knyttet til bruken av statusrapporter politiske vedtak
- utarbeide skriftlige rutiner for hvordan det skal rapporteres tilbake til kommunestyret om status for iverksetting av vedtak
- anskaffe et oppfølgings- og rapporteringsverktøy for å sikre god oppfølging og rapportering om status for politiske vedtak

Rådmannen rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 01.05.2018.

43/2017 Kommunens bevilgninger til kirkelig fellesråd – kontrollutvalgets rolle

Sekretariatets forslag til innstilling:

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret ved framtidige bevilgninger til kirkelig fellesråd sikrer seg full innsynsrett i hvordan midlene forvaltes.

Kontrollutvalget innstiller på at kommunestyret gjør dette vedtaket ved behandling av budsjett 2018:

Som del av kommunens bevilgningsvedtak gir kommunestyret kontrollutvalget adgang til å føre kontroll med hvordan den kommunale bevilgning til kirkelig fellesråd forvaltes.

Behandling:

Kontrollutvalget diskuterte saken. Revisor svarte på spørsmål i fra utvalget. Sekretariatets forslag til innstilling enstemmig vedtatt.

Kontrollutvalgets innstilling:

Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret ved framtidige bevilgninger til kirkelig fellesråd sikrer seg full innsynsrett i hvordan midlene forvaltes.

Kontrollutvalget innstiller på at kommunestyret gjør dette vedtaket ved behandling av budsjett 2018:

Som del av kommunens bevilgningsvedtak gir kommunestyret kontrollutvalget adgang til å føre kontroll med hvordan den kommunale bevilgning til kirkelig fellesråd forvaltes.

44/2017 Oppfølging av sak 22/17 – Kommunens behandling av merverdiavgift

Sekretariatets forslag til vedtak:

Revisjonens brev til rådmannen tas til orientering.

Kontrollutvalget følger opp at vedtak fattet i sak 33/17 - nummerert brev nr. 19, iverksettes.

Behandling:

Utvalget diskuterte saken. Revisor supplerte med muntlig informasjon. Sekretariatets forslag vedtas.

Kontrollutvalgets vedtak:

Revisjonens brev til rådmannen tas til orientering.
Kontrollutvalget følger opp at vedtak fattet i sak 33/17 - nummerert brev nr. 19, iverksettes.

45/2017 Årsplan og møteplan 2018

Sekretariatets forslag til vedtak:

Årsplan for 2018 godkjennes.

Møter i 2018 gjennomføres i henhold til vedtatt årsplan:

- Møtene starter kl. 14:00
- Møtestedet er fortrinnsvis Røros rådhus
- Møtedatoene er:
 - Tirsdag 30.01.18
 - Tirsdag 20.03.18
 - Tirsdag 08.05.18
 - Tirsdag 25.09.18
 - Tirsdag 27.11.18

Behandling:

Utvalget diskuterte årsplanen. En liten korrigering ble foretatt. Utvalget viderefører møtedager og tidspunkt.
Sekretariatets forslag vedtas.

Kontrollutvalgets vedtak:

Årsplan for 2018 godkjennes.

Møter i 2018 gjennomføres i henhold til vedtatt årsplan:

- Møtene starter kl. 14:00
- Møtestedet er fortrinnsvis Røros rådhus
- Møtedatoene er:
 - Tirsdag 30.01.18
 - Tirsdag 20.03.18
 - Tirsdag 08.05.18
 - Tirsdag 25.09.18
 - Tirsdag 27.11.18

46/2017 Gjennomgang av kontrollutvalgets oppfølgingsliste

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar oppfølgingslisten til orientering.

Behandling:

Utvalget gikk igjennom oppfølgingslista.

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget tar oppfølgingslisten til orientering.

47/2017 Eventuelt**Kontrollutvalgets behandling og vedtak:**

- Utvalget diskuterte en sak behandlet i utvalget tidligere.
- Utvalget ber om at saker til formannskap og kommunestyret oversendes kontrollutvalget. Sekretariatet kontakter formannskapssekretær for å effektivere dette.
- Utvalget vurderer en forvaltningsrevisjon som undersøker hvorvidt kommunen følger regelverket ved offentlige anskaffelser.

48/2017 Orienteringssaker

15/17 – Melding om vedtak fattet i kommunestyret
16/17 - Oppfølging av tilsyn fra fylkesmannen
17/17 - Epost i fra Richard Kollstrøm
18/17 - Brev fra Revisjon Fjell til Røros kommune
19/17 - Tilsyn i fra Fylkesmannen

Kontrollutvalgets behandling og vedtak:

De framlagte sakene tas til orientering.

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	31.01.18	03/18
Behandling av saken:				
Saksnr.: 03/18	Utvalg: Kontrollutvalget Kommunestyret		Møtedato: 31.01.18	

Forvaltningsrevisjonsrapport – ” Saksbehandling av byggesaker i Røros kommune”

Saksdokumenter:

- Forvaltningsrevisjonsrapport av 23.11.17 – utarbeidet av Revisjon Fjell IKS

Bakgrunn:

Kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2019 som ble behandlet av kontrollutvalget i sak 33/2016 og kommunestyret i sak 76/2016, har byggesaker som tema for undersøkelse i 2017.

Kontrollutvalget behandlet prosjektbeskrivelsen den 21.09.17, sak 34/17.

Formål:

Formålet med prosjektet er å undersøke om innbyggernes rettigheter og plikter blir ivaretatt gjennom en tillitsskapende og forvaltningsmessig korrekt saksbehandling på området for byggesaker.

Problemstillinger:

Hovedproblemstillingen er om saksbehandlingen for byggesaker i Røros kommune skjer på en tillitsskapende og forvaltningsmessig korrekt måte, og om den tar hensyn til verdensarven. Dette er nærmere konkretisert i følgende problemstillinger:

1. Har Røros kommune etablert egne reglement, rutinebeskrivelser og retningslinjer for saksbehandlingen som er i tråd med forvaltningsreglene?
2. Er saksbehandlingen i byggesaker i tråd med god forvaltningsskikk og forvaltningsreglene for byggesaksområdet?

Avgrensning:

Prosjektet er knyttet til den objektive kvaliteten på byggesaksbehandlingen i Røros kommune. Prosjektet vurderer ikke hvordan brukerne opplever saksbehandlingen. Innenfor denne type saksbehandling er det ikke nødvendigvis en sammenheng mellom opplevd kvalitet og den objektive kvaliteten. En bruker kan få korrekt saksbehandling, men kan være misfornøyd eksempelvis fordi søknaden ble avslått på grunn av lokale reguleringer.

MØTEBOK

Revisjonen har ikke undersøkt alle forhold ved saksbehandlingen, men avgrenset seg til det de mener er mest sentralt for å kunne vurdere om hensynet til innbyggernes rettssikkerhet, en tillitsskapende forvaltning og likebehandling blir ivare tatt. Bare et utvalg av byggesaker blir undersøkt. Dette innebærer at avvik kan ha forekommet uten å bli avdekket av prosjektet.

Rådmannens uttalelse:

Den foreløpige rapporten ble oversendt til rådmannen for uttalelse den 10. november 2017. Rådmannen avga uttalelse den 21. november. Rådmannens uttalelse følger rapporten som vedlegg.

Revisors konklusjon:

På bakgrunn av undersøkelsen har revisor følgende konklusjoner:

1. Har Røros kommune etablert egne reglement, rutinebeskrivelser og retningslinjer for saksbehandlingen som er i tråd med forvaltningsreglene?

Revisjonen mener at internkontrollsystemene i det alt vesentlige er tilfredsstillende. De har imidlertid påpekt at det fremstår som noe uklart hvilke systemdokument som er utdaterte, hvilke som faktisk gjelder, og om saksbehandlerne bruker de på en ensartet måte. Dette finner revisjonen uheldig, men De har vurdert svakhetene i lys av at administrasjonen allerede har igangsatt et forbedringsarbeid. Rådmannen har forsikret oss om at dette vil være på plass våren 2018.

De mener at den generelle informasjonen om byggesaksbehandling som er lagt ut på kommunens hjemmeside holder god kvalitet. Revisjonen finner det imidlertid uheldig at kommunen ikke har etablert digitale selvbetjeningsløsninger for å kunne lese inn- og utgående dokument. Unødvendige barrierer mot dokumentinnsyn svekker åpenheten i forvaltningen, og gjør det vanskelig for innbyggerne å gå byggesaksbehandlingen etter i sømmene. Kommunen har imidlertid en plan om å få bedre løsninger på plass. Revisjonen har også tatt til etterretning at administrasjonen har grepet fatt i KOSTRA-rapporteringen for byggesak slik at man heretter kan stole på offentlig statistikk.

Der det åpnes for faglig skjønn er det viktig å påse at beslektede saker behandles likt. Nivået for hvor restriktivt eller liberalt kommunen skal utøve skjønn må være sydd over samme lest. Selv om planverket har gått i retning av å innsnevre skjønnssrommet, mener revisjonen at kommunen i større grad bør forankre hensiktsmessige retningslinjer for saksbehandlerne skjønnsutøvelse.

2. Er saksbehandlingen i byggesaker i tråd med god forvaltningsskikk og forvaltningsreglene for byggesaksområdet?

Basert på stikkprøvene har ikke revisjonen funnet noen vesentlige avvik som har gått ut over innbyggernes rettssikkerhet. De har heller ikke funnet indikasjoner på usaklig forskjellsbehandling. Normene for god forvaltningsskikk har i all hovedsak blitt etterlevd. De finner imidlertid grunn til å påpeke at deler av saksbehandlingen har vært for svakt dokumentert.

Det følger av forvaltningsprinsippet om skriftlig saksbehandling at faktagrunnlaget og vurderinger som ligger til grunn for et enkeltvedtak skal nedtegnes. De mener at dette er mangelfullt dokumentert. Det burde vært gitt mer utfyllende faktaopplysninger om tiltaket, hvilke planbestemmelser tiltaket er underlagt, og hvordan saksbehandler har

MØTEBOK

vurdert tiltaket i forhold til sentrale bestemmelser i byggesaksreglene. En oversiktlig dokumentasjon er etter revisjonens mening avgjørende for partenes og allmennhetens mulighet til å gå forvaltningen etter i sømmene. Dette innebærer også at alle arkivverdige dokument skal journalføres.

I tillegg har revisjonen funnet noen avvik som De mener burde vært avdekket gjennom kommunens interkontroll. Revisjonen har tatt til etterretning rådmannens tilbakemelding om at disse i stor grad er lukket gjennom de rutiner og maler som nå benyttes.

Revisors anbefalinger:

Revisjonen har utarbeidet anbefalinger på grunnlag av sine konklusjoner. Følgende anbefalinger er utarbeidet:

- Røros kommune bør utarbeide et styringsdokument som omhandler rammer og retningslinjer for bruk av skjønn under byggesaksbehandlingen.
- Røros kommune bør etablere bedre publikumsløsninger for dokumentinnsyn.
- Røros kommune bør sørge for at saksbehandlingen på byggesaksområdet blir bedre dokumentert.

Saksvurdering:

Sekretariatet er av den oppfatning at Revisjon Fjell IKS har avgitt en rapport i tråd med vedtatt prosjektbeskrivelse, samt kontrollutvalgets forutsetninger. Sekretariatet vil tilrå at kontrollutvalget slutter seg til revisors anbefaling.

Sekretariatets forslag til innstilling:

Forvaltningsrevisjonsrapporten "*Saksbehandling av byggesaker i Røros kommune*" tas til etterretning.

Røros kommune følger revisors anbefalinger og ber rådmannen:

- utarbeide et styringsdokument som omhandler rammer og retningslinjer for bruk av skjønn under byggesaksbehandlingen
- etablere bedre publikumsløsninger for dokumentinnsyn
- sørge for at saksbehandlingen på byggesaksområdet blir bedre dokumentert.

Rådmannen rapporterer til kontrollutvalget om iverksatte tiltak innen 01.06.2018.

Behandling:

Kontrollutvalgets innstilling:

Kommunestyrets vedtak:

Kontrollutvalget i Røros kommune

Deres ref:

Vår ref. RS2017217E

Dato: 29.11.2017

Forvaltningsrevisjon om saksbehandling av byggesaker i Røros kommune

Kontrollutvalget i Røros kommune har bestilt en forvaltningsrevisjon om saksbehandling av byggesaker.

Det følger av kommunelovens formålsparagraf at forholdene skal legges til rette for en tillitsskapende forvaltning. Dette betinger at de grunnleggende forvaltningsprinsippene blir ivaretatt i saksbehandlingen, og at innbyggernes rettigheter og plikter som blir regulert gjennom enkeltvedtak følger bestemmelser i forvaltningsloven, særlover og forskrifter. I tillegg må saksbehandlerne opptre i tråd med normene for god forvaltningsskikk. Formålet med prosjektet er å undersøke om disse kravene blir ivaretatt på byggesaksområdet.

Hovedproblemstillingen har vært om saksbehandlingen for byggesaker i Røros kommune skjer på en tillitsskapende og forvaltningsmessig korrekt måte, og om den tar hensyn til verdensarven. Dette er nærmere konkretisert i følgende problemstillinger:

- Har Røros kommune etablert egne reglement, rutinebeskrivelser og retningslinjer for saksbehandlingen som er i tråd med forvaltningsreglene?
- Er saksbehandlingen i byggesaker i tråd med god forvaltningsskikk og forvaltningsreglene for byggesaksområdet?

Vedlagt oversendes rapporten.

Svein Magne Evavold
Revisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har ingen signatur.

Kopi: Rådmannen

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	31.01.18	04/18
Behandling av saken:				
Saksnr.: 04/18	Utvalg: Kontrollutvalget Kommunestyret		Møtedato: 31.01.18	

Årsmelding for kontrollutvalgets virksomhet i 2017

Saksdokumenter:

- Utkast til årsmelding for kontrollutvalgets virksomhet i 2017 (følger som eget vedlegg)

Saksframlegg:

Kontrollutvalget skal rapportere resultatet av sitt arbeid til kommunestyret. Rapporteringen skjer dels løpende ved at rapporter sendes til kommunestyret for sluttbehandling, samt at meldinger om oppfølging av rapporter oversendes kommunestyret til orientering. Som et ledd i rapporteringen vil årsmeldingen være et nyttig dokument. Sekretariatet har laget en oppsummering over kontrollutvalgets aktivitet i 2017.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Årsmeldingen vedtas og legges fram for kommunestyret.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

RØROS KOMMUNE

Årsmelding for kontrollutvalgets virksomhet 2017

BEHANDLET I KONTROLLUTVALGETS MØTE 31. JANUAR 2018 – SAK 3/18

Innhold

Innledning.....	2
Kontrollutvalgets sammensetning (§2)	2
Antall saker til behandling	2
Innkalling av administrative leder, evt. andre til kontrollutvalgets møter	2
Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver (§4)	3
Uttalelse om årsregnskap (§7)	3
Oppfølging av revisjonsmerknader (§ 8)	3
Forvaltningsrevisjon (§9)	3
Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon (§ 10)	3
Oppfølging av rapporter (§12)	4
Selskapskontroll og rapportering til kommunestyret (§13-15)	4
Valg av revisjonsordning. Valg av revisor (§ 16)	4
Særlige oppgaver for kontrollutvalget (§18)	4
Saksbehandling. Møte- og talerett i kontrollutvalgets møter (§ 19)	5
Saksbehandling og sekretariat (§20)	5
Opplæring/konferanser	5
Andre oppgaver	5
Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret	6
Vedlegg; Saker behandlet i Røros kontrollutvalg 2017	7

Innledning

Årsmeldingen omfatter tidsrommet 1.1.2017 til 31.12.2017. Meldingen gir oversikt over medlemmer og varamedlemmer i kontrollutvalget, møter, opplysning om antall saker, og utvalgets arbeid.

Rammene for kontrollutvalgets arbeid er fastsatt i forskrift om revisjon og kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner fastsatt av kommunal- og regionaldepartementet 15.juni 2004 med virkning fra 1.juli samme år.

Årsmeldingen følger i sin oppbygging Kontrollutvalgsforskriften inndeling så langt det er praktisk mulig. Der det gis referanse til saksnummer, gjelder det kontrollutvalgets saksnummer. Der det gis referanse til kapitler og paragrafer uten annen angivelse, viser disse til Kontrollutvalgsforskriften.

Kontrollutvalgets sammensetning (§2)

Kommunestyret valgte i møtet den 29.10.15 et kontrollutvalg bestående av 5 faste medlemmer og 5 varamedlemmer for perioden 2015 – 2019.

Faste medlemmer			Varamedlemmer
Ole Jørgen Kjellmark	H/Sp/V	Leder	1. Willy Aune
Aage Aas	H/Sp/V	Medlem	2. Elisabeth Tamnes
John Helge Andersen	Ap/Sv	Nestleder	1. Aud Saur
Åse Berg	Ap/Sv	Medlem	2. Bjørnar Ingebrigtsvoll
Liv Marit Bekkos	Ap/Sv	Medlem	3. Helen Blind Brandsfjell

Ole Jørgen Kjellmark sitter i kommunestyret.

Antall saker til behandling

Kontrollutvalget har i 2017 avholdt 5 møter og behandlet 48 saker. Til sammenligning ble det i 2016 gjennomført 5 møter og behandlet 49 saker.

Innkalling av administrative leder, evt. andre til kontrollutvalgets møter

Kontrollutvalget har i 2017 innkalt følgende til sine møter:

- Personal- og organisasjonssjef innkalt under behandling av kommunens
 - o Rutiner for varsling
 - o Rutiner for postbehandling (sak 13/17)
- Rådmannen innkalt under behandling av revisors notat angående kommunens mva-behandling (sak 14/17)

- Rådmann og økonomisjef under behandling av årsregnskap 2016 (sak 21/17)
- Rådmann og økonomisjef innkalt under behandling av notat om kommunens behandling av mva. (sak 22/17)

Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver (§4)

Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Utvalget behandlet egenerklæring om uavhengighet fra revisor i februar 2017 (sak 06/17).

Uttalelse om årsregnskap (§7)

Kontrollutvalget skal når det blir forelagt en revisjonsberetning fra revisor, avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret. Uttalelsen avgis til kommunestyret. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet i hende tidnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret.

Kontrollutvalget avga sin uttalelse til kommunestyret om Røros kommunes årsregnskap for 2016 i møte 09. mai (sak 21/17).

Oppfølging av revisjonsmerknader (§ 8)

Når revisor påpeker forhold i årsregnskapet, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 4, skal kontrollutvalget påse at dette blir fulgt opp.

Kommunen har mottatt nummerert brev nr. 19 i fra revisor i 2017. Brevet som ble behandlet av utvalget 21. september omhandler kommunens behandling av merverdiavgift. (sak 33/17)

Forvaltningsrevisjon (§9)

Kontrollutvalget skal påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel.

Kontrollutvalget behandlet den 7.februar forvaltningsrevisjonsrapporten «Gjennomgang av prosjekt om natur, kultur, mat og kulturarv.» (sak 04/17).

Kontrollutvalget behandlet den 21. november forvaltningsrevisjonsrapporten «Oppfølging av politiske vedtak i Røros kommune». (sak 42/17)

Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon (§ 10)

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter

Kontrollutvalget behandlet Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2017-2019 i møte 20.09.16 (sak 35/16).

Planen ble vedtatt av Røros kommunestyre 27.10.16.

Planen er gjeldende for 2017.

Oppfølging av rapporter (§12)

Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Utvalget behandlet 2. gangs oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport angående selvkostprinsippet innenfor byggesaksbehandling 29.03.16, (sak 13/16).

Utvalget behandlet oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport angående enkeltvedtak 10.05.16 (sak 23/16).

Selskapskontroll og rapportering til kommunestyret (§13-15)

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal vedtas av kommunestyret selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Kontrollutvalget behandlet Plan for selskapskontroll for perioden 2017-2019 i møte 22.11 (sak 44/16). Planen ble vedtatt av Røros kommunestyre den 08.12.16.

Kontrollutvalget vurderte behovet for selskapskontroll i 2017 den 7. februar. (sak 05/17)

Valg av revisjonsordning. Valg av revisor (§ 16)

Kommunestyret eller fylkestinget avgjør selv om kommunen eller fylkeskommunen skal ansette egne revisorer, delta i interkommunalt samarbeid om revisjon eller inngå avtale med annen revisor. Vedtaket treffes etter innstilling fra kontrollutvalget.

Røros kommune er deleier i Revisjon Fjell IKS som leverer revisjonsoppgaver til kommunen i henhold til lover og forskrifter om kommunal revisjon.

Særlige oppgaver for kontrollutvalget (§18)

Kontrollutvalget skal utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Der kommunen har egen revisjon avgir revisjonen innstilling til kontrollutvalget om budsjett for revisjonen.

Kontrollutvalget behandlet budsjett 2018 for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen i møte 21. september (sak 32/17). Budsjettforslaget ble sendt kommunestyret for videre behandling.

Saksbehandling. Møte- og talerett i kontrollutvalgets møter (§ 19)

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører. Dørene skal likevel lukkes dersom utvalget skal behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt. Kommuneloven § 31 nr. 3 siste punktum gjelder tilsvarende. Innkalling til møtet skal med høvelig varsel sendes utvalgets medlemmer, ordfører eller fylkesordfører og kommunens eller fylkeskommunens oppdragsansvarlig(e) revisor(er). Innkallingen skal inneholde en oversikt over de saker som skal behandles samt saksdokumenter.

Oppdragsansvarlig revisor, eller dennes stedfortreder, har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter og kan forlange sine uttalelser på møtet protokollert. Møteretten gjelder likevel ikke når sak som angår en revisors tilsettingsforhold behandles

Saker er sendt ut senest én uke før møtet er avholdt. De sendes ut elektronisk og pr. post. I tillegg er de lagt ut til offentlig gjennomsyn i ekspedisjonen i Røros Rådhus og på sekretariatets hjemmeside. Kopi av innkallingen sendes elektronisk til revisjonen, 1. vara og ordfører.

Revisor har møtt i samtlige av kontrollutvalgets møter.

Varaordfører har deltatt på to av utvalgets møter.

Saksbehandling og sekretariat (§20)

Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretariatsbistand som til enhver tid tilfredsstiller utvalgets behov. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt.

Røros kommune er deleier i Kontrollutvalg Fjell IKS som leverer sekretariatstjenester til kommunen i henhold til forskrift for kontrollutvalg.

Opplæring/konferanser

Tre av utvalgets faste medlemmer deltok på den årlige kontrollutvalgskonferansen på Gardermoen i februar 2017, i regi av NKRF.

Kontrollutvalgets nestleder deltok på samling for kontrollutvalg samt årsmøte i FKT i juni 2017.

Andre oppgaver

Kontrollutvalget er ikke forpliktet til å behandle andre enn de saker som det får seg forelagt fra kommunestyret, eller der det framgår av revisjonsforskriften. Når det gjelder henvendelser fra andre enn kommunestyret eller revisjonen, må kontrollutvalget selv vurdere om saken hører under utvalgets kompetanseområde og om det vil prioritere saken.

Kontrollutvalget har behandlet følgende saker i tillegg til oppgaver nedfelt i forskriften:

- 08/2017 Innkommet sak
- 13/2017 Orientering i fra administrasjonen om varsling og behandling av post
- 16/2017 Innkommet sak
- 23/2017 Prosjektregnskap kommunalt rusarbeid
- 24/2017 Kontrollutvalgets innsynsrett

- 25/2017 Rutiner for offentlige postlister
- 26/2017 Kontrollrapport skatt 2016
- 27/2017 Innkommet sak
- 37/2017 Orientering om restansesituasjonen i kommunen
- 43/2017 Kommunens bevilgninger til kirkerådet – utvalgets rolle
- 45/2017 Årsplan og møteplan for 2018
- Diverse orienteringssaker

Kontrollutvalgets rapportering til kommunestyret

Kontrollutvalget rapporterer årlig til kommunestyret i form av årsmelding for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

Røros 31/1- 2018

Ole Jørgen Kjellmark

Leder i Røros kontrollutvalg

Torill Bakken

Kontrollutvalg Fjell IKS (sekr.)

Vedlegg; Saker behandlet i Røros kontrollutvalg 2017

7. februar

01/2017	Godkjenning av saksliste og innkalling
02/2017	Godkjenning av protokoll fra møte 22.11.16
03/2017	Årsmelding 2016 for kontrollutvalget
04/2017	Forvaltningsrevisjonsrapport «Gjennomgang av prosjektet; Natur, kultur, mat og formidling i kulturarven»
05/2017	Vurdering av selskapskontroll i 2017
06/2017	Vurdering av revisors uavhengighet
07/2017	Revisors beretning vedr. gavekonti 2015
08/2017	Innkommert sak
09/2017	Eventuelt
10/2017	Orienteringssaker

21. mars

11/2017	Godkjenning av saksliste og innkalling
12/2017	Godkjenning av protokoll fra møte 07.02.17
13/2017	Orienteringer fra administrasjonen - Kommunens rutiner for varsling - Kommunens rutiner for postbehandling
14/2017	Notat fra revisjonen: Kommunens behandling av merverdiavgift i 6. termin 2016
15/2017	Prosjektbeskrivelse av forvaltningsrevisjon 2017
16/2017	Innkommert sak
17/2017	Eventuelt
18/2017	Orienteringssaker

9. mai

19/2017	Godkjenning av saksliste og innkalling
20/2017	Godkjenning av protokoll fra møte 21.03.17
21/2017	Årsregnskap 2016 for Røros kommune
22/2017	Notat fra revisjonen: Kommunens behandling av merverdiavgift i 1. termin 2017
23/2017	Revisors beretning vedrørende prosjektrengskap for kommunalt rusarbeid
24/2017	Kontrollutvalgets innsynsrett - fullmakt
25/2017	Kommunens rutiner for offentlige postlister
26/2017	Kontrollrapport skatt 2016
27/2017	Innkommert sak
28/2017	Eventuelt
29/2017	Orienteringssaker

21. september

30/2017	Godkjenning av saksliste og innkalling
31/2017	Godkjenning av protokoll fra møte 21.03.17
32/2017	Budsjett for kontroll- og tilsynsfunksjonen i 2018
33/2017	Nummerert brev nr. 19 fra revisjonen: Kommunens behandling av merverdiavgift
34/2017	Prosjektbeskrivelse - Byggesaksbehandling
35/2017	Revisors beretning vedr. gavekonti 2015
36/2017	Oppfølging av sak 27/17 – innkommert sak
37/2017	Orientering om restansesituasjonen i Røros kommune
38/2017	Eventuelt
39/2017	Orienteringssaker

21. november

40/2017	Godkjenning av saksliste og innkalling
41/2017	Protokoll fra møte 21.09.17
42/2017	Forvaltningsrevisjon; Oppfølging av politiske vedtak i Røros kommune
43/2017	Kommunens bevilgninger til kirkelig fellesråd – kontrollutvalgets rolle
44/2017	Oppfølging av sak 22/17 – Kommunens behandling av merverdiavgift

45/2017	Årsplan og møteplan 2018
46/2017	Gjennomgang av kontrollutvalgets oppfølgingsliste
47/2017	Eventuelt
48/2017	Orienteringssaker

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	31.01.18	05/18
Behandling av saken:				
Saksnr.: 05/18	Utvalg: Kontrollutvalget		Møtedato: 31.01.18	

Vurdering av selskapskontroll i Røros kommune i 2018

Saksdokumenter:

1. Plan for selskapskontroll (ikke vedlagt)

Saksframlegg:

Kontrollutvalget behandlet i møte 22.11.16 sak 46/16- Plan for selskapskontroll. Planen ble vedtatt i kommunestyret 08.12, k-sak 92/16.

I planen heter det at kontrollutvalget minst én gang i året må vurdere aktuelle selskaper med hensyn til gjennomføring av selskapskontroll, og hvilket omfang selskapskontrollen skal ha.

Det er ikke krav i loven til at selskapskontroll skal gjennomføres årlig, kun vurderes.

Saksvurdering:

Selskapskontrollen kan deles i to deler:

1. Eierskapskontroll

Dette innebærer at kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

2. Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er definert i kommunelovens § 77 nr. 4, som systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Selskapskontroll i form av forvaltningsrevisjon er frivillig og således opp til kommunestyret å bestemme gjennom vedtakelsen av planen for selskapskontroll.

Behovet for å gjennomføre selskapskontroll vil normalt være større i forhold til selskaper som er tillagt et samfunnsmessig ansvar istedenfor eller utover et rent forretningsmessig formål. I slike selskaper vil det - i tillegg til en eierskapskontroll - også kunne være riktig å vurdere hvorvidt det vil kunne være hensiktsmessig med en vurdering av det enkelte selskaps måloppnåelse (forvaltningsrevisjon). Selskapskontroll omfatter imidlertid ikke en regelmessig kontroll med forretningsmessige disposisjoner. Slik kontroll faller innenfor styrets ansvarsområde.

Prioriteringskriterier for selskapskontrollen vil være:

MØTEBOK

- Selskap som peker seg ut pga. tidligere kontroller og annen risikokunnskap om selskapet
- Selskap som gir et direkte tjenestetilbud til kommunens innbyggere
- Selskap som har et samfunnsmessig ansvar
- Selskap som leverer virksomhetskritiske tjenester til kommunen
- Selskap som er heleid av kommunen
- Selskap der kommunen har betydelig eierinteresse i antall aksjer (flertall) eller stor økonomisk del av aksjekapitalen

Kriteriene er fastsatt ut fra to hensyn: Fokus på brukerperspektivet og fokus på økonomiske interesser. Disse hensynene er i samsvar med kommunaldepartementets merknader.

Selskaper som først og fremst vil kunne være aktuelle for selskapskontroll:

- Aksjeselskaper der kommunen selv eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner eier alle aksjene
- Interkommunale selskaper opprettet iht. lov om interkommunale selskap
- Selskaper der kommunen har gitt tilskudd, næringsstøtte eller lign.

Til å utføre selskapskontrollen *kan* Kontrollutvalg Fjell IKS benyttes ved eierskapskontroll og Revisjon Fjell IKS kan benyttes ved eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon. Samlet omfang av selskapskontrollen vil måtte prioriteres opp mot andre kontrolloppgaver innenfor de til enhver tid gjeldende rammer og tilgjengelige ressurser. Det må videre legges til grunn at kontrollen ikke må få slike former at kontrollobjektets forretningsmessige drift vanskeliggjøres. Dersom det skal gjennomføres selskapskontroll i disse to IKS'ene må kontrollutvalget innhente bistand fra andre og da sikre at leverandøren er habil.

Nedenfor følger en oversikt over selskaper som er mulige kontrollobjekt:

Optimus AS 961 038 391	Kapital: 300.000 Røros kommune: 75 % Norservice: 25 %	Gjennomført kontroll i 2014
FIAS 974 429 500	Kapital: 500.000 Røros kommune: 19 % 9 andre kommuner	Gjennomført kontroll i 2007 og 2008, oppfølging i 2009
Reiselivets Hus AS	Kapital: 1.600.000 Røros kommune: 35%, Røros Invest AS: 65%	Mulig ihht aksjonæravtale
Røros Kultur og Konferansesenter AS	Kapital: 18.200.000 Røros kommune: 50,6%, Røros Hotel Eiendom AS: 49,4%	Mulig med kontroll etter avtale
Verket Røros AS	Kapital: Røros kommune: 73,18 % Røros Vekst AS: 19,43 % Røros E-verk AS 4,86 %	Mulig med kontroll etter avtale. Kontroll i 2016
Røros Parkering AS	Kapital: 100.000 Røros kommune: 100 %	Gjennomført kontroll i 2012
Abakus AS	Kapital: 100.000 Røros kommune 9,1 % Andre kommuner 90,9 %	
Kontrollutvalg Fjell IKS 988 019 918	Kapital: 200.000 Røros kommune: 22,56 % 7 andre kommuner	
Revisjon Fjell IKS	Kapital: 500.000 Røros kommune: 22,56 % 7 andre kommuner	
Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS	Kapital: 0 Røros kommune: 3,45 %. 26 andre eierkommuner	

MØTEBOK

Revisjonen vil under behandling av saken informere om tilgjengelige ressurser for eventuell gjennomføring av selskapskontroll i 2018.

Saken legges fram for vurdering av kontrollutvalget.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS-BEHANDLER	MØTE-DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	31.01.18	06/18
Behandling av saken:				
Saksnr.: 06/18	Utvalg: Kontrollutvalget		Møtedato: 31.01.18	

Egenvurdering av revisors uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon

Saksdokumenter:

- Skriv fra Revisjon Fjell IKS med egenvurdering av uavhengighet av 19. desember 2017

Saksframlegg:

Både kommuneloven (§79) og forskrift om revisjon (kap.6) setter krav til revisors uavhengighet.

Kontrollutvalget skal påse at kommunens årsregnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte. En del av dette påseansvaret ligger i det å sikre at revisor er uavhengig.

I følge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Oppdragsansvarlig revisor og revisors medarbeidere på oppdraget skal være uavhengige. De kan ikke ha en tilknytning til kommunen som svekker deres uavhengighet eller objektivitet i gjennomføringen av revisjonen. Dette innebærer blant annet at de ikke kan:

- inneha andre stillinger, eller være medlem av styrende organer, hos kommunen eller virksomhet som kommunen har økonomisk interesse i
- «delta i eller ha funksjoner i» annen virksomhet dersom dette er i konflikt med rollen som revisor for kommunen

Det er også relevant for vurderingen av uavhengighet om revisors nærstående eller revisors medarbeidere har tilknytning til kommunen.

Det er videre lagt begrensninger på hvilke andre tjenester revisor kan levere til kommunen. Dette gjelder:

- rådgivningstjenester, dersom disse er egnet til å reise tvil om revisors uavhengighet
- tjenester som hører inn under ledelses- og kontrolloppgavene i kommunen
- å opptre som fullmektig for kommunen

De som utfører revisjon for kommunen skal selv vurdere sin uavhengighet fortløpende.

Saksvurdering:

Kontrollutvalget har mottatt egenvurdering av uavhengighet fra oppdragsansvarlig revisor for Rørøros kommune, Svein Magne Evavold, Revisjon Fjell IKS.

Vurderingen er datert 19. desember 2017.

MØTEBOK

De fremlagte erklæringer dokumenterer at det ikke foreligger noen trussel i forhold til revisors uavhengighet.

Revisjon Fjell IKS er tilstede under behandling av saken og kan svare på eventuelle spørsmål i fra utvalget.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Kontrollutvalget godkjenner oppdragsansvarlig revisors uavhengighetserklæring av 19. desember 2017.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

Kontrollutvalget i Røros kommune

Deres ref:

Vår ref. RS2017227E

Dato: 19.12.2017

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Røros kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jfr merknader til nevnte bestemmelse.

I følge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i forskrift om revisjon § 13.

- Revisor kan etter forskriften ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jfr forskrift om revisjon § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstolloven.

Vedlagt følger egenvurdering av uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon § 15.

Svein Magne Evavold

Revisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har ingen signatur.

Egenvurdering av uavhengighet i henhold til forskrift om revisjon § 15

Svein Magne Evavold i forhold til revisjon av Rørø kommune

Identifisering av trusler mot uavhengigheten:

Kommuneloven § 79	Trusler
1. Revisor eller dennes nærstående har tilknytning til kommunen, ansatte eller tillitsvalgte som kan svekke uavhengighet og objektivitet.	
1.1 Oppdragsansvarlig revisor selv	Ingen
1.2 Ektefelle	Ingen
1.3 Slektninger, jfr kommuneloven § 79 b og c	Ingen
2. Andre særegne forhold som er egnet til å svekke revisors uavhengighet	Ingen

Revisors uavhengighet	Trusler
1. Stillinger i kommunen	Ingen
2. Stillinger i virksomhet som kommunen deltar i	Ingen
3. Medlem i styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i	Ingen
4. Deltagelse eller funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at egne interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiver eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjonen.	Ingen

Rådgivning	Trusler
1. Utførelse av rådgivning eller andre tjenester for kommunen som er egnet til å reise tvil om uavhengighet og objektivitet.	Ingen
2. Yting av tjenester som hører under den revisjonspliktiges ledelses- og kontrolloppgaver.	Ingen
3. Opptreden som fullmektig for den revisjonspliktige.	Ingen

Vurdering av eventuelle trusler:

Ingen trusler mot uavhengigheten er identifisert.

Forholdsregler for å eliminere eller redusere eventuelle trusler:

Ingen trusler som krever forholdsregler er identifisert.

Os, 19. desember 2017

Svein Magne Evavold
Revisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har ingen signatur.

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	31.01.18	07/18
Behandling av saken:				
Saksnr.:	Utvalg:		Møtedato:	
07/18	Kontrollutvalget		31.01.18	

Oppfølging av sak 22/17; Kommunens behandling av merverdiavgift i 1. termin 2017

Saksdokumenter:

- brev fra regnskapsleder ved felles kontor i Holtålen av 29.11.17 m/vedlegg
- brev fra revisor av 12.12.17

Tidligere behandlinger av kommunens behandling av merverdiavgift:

(Saksdokumenter ikke vedlagt)

- Sak 14/17
- Sak 22/17
- Sak 33/17
- Sak 44/17

Saksframlegg:

Kontrollutvalget skal etter Kontrollutvalgsforskriften § 8 påse at revisjonens merknader blir fulgt opp.

Revisor har oversendt kopi av brev og beretning til rådmannen i Røros kommune i forbindelse med signering av kommunens krav om kompensasjon for merverdiavgift for 4. termin 2017.

Kontrollutvalget behandlet notat i fra revisor angående kommunens behandling av merverdiavgift for 6. termin 2016 den 21.03.17, sak 14/17.

I notatet skriver revisor at: «Etter revisjonens oppfatning er omfanget av feil uakseptabelt høyt, både når det gjelder antall transaksjoner og beløp.

Revisor ber videre om innskjerping og opplæring i alle ledd som behandler regnskapstransaksjoner og de ber om at rådmannen orienterer om hvilke tiltak som vil bli iverksatt for å sikre en tilfredsstillende kvalitet på arbeidet.»

I kontrollutvalgets møte 09.05.17, sak 22/17, behandlet kontrollutvalget notat i fra revisor angående kommunens behandling av merverdiavgift i 1. termin 2017. I notatet konkluderte revisor med at omfanget av feil fortsatt er høyt, selv om feilene beløpsmessig ikke er så store som i forrige termin. Kompensasjonskravet ble samtidig levert for sent til revisor slik at det ikke var mulig å gjennomføre samtlige korreksjoner i kravet før innsending.

Administrasjonen var til stede under behandlingen og orienterte om nye rutiner og at de er i gang med å utarbeide et kursopplegg som skal benyttes til opplæring av ansatte slik at behandling av merverdiavgift blir gjennomført i henhold til lover og regler.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

MØTEBOK

Rådmannen bes følge opp revisors anmodning om bedre regnskapstransaksjoner for å sikre god kvalitet på arbeidet med merverdiavgift.

Kontrollutvalget mottok nummerert brev i revisor angående kommunens behandling av merverdiavgift i 2. termin 2017. Brevet ble behandlet av utvalget den 21.09.17, sak 33/17. I brevet beskriver revisor flere avvik som har alvorlige konsekvenser.

Utvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget ber rådmannen iverksette tiltak nevnt i brev fra Holtålen kommune av 13.09.17. Fristen 01. 12.17 skal overholdes.

Nødvendig opplæring av alle attestasjonsansvarlige i Røros kommune må snarest gjennomføres.

Kontrollutvalget følger opp saken.

I brevet som ble oversendt kontrollutvalget 12.10.17 angående kommunens behandling av merverdiavgift for 4. termin 2017, skriver revisor i brev til rådmannen at merverdiavgift fortsatt er behandlet feil på mange fakturaer. Kommunen ble varslet om feilene før signering av kompensasjonskravet og alle feilene er rettet i det endelige kravet for 4. termin 2017.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak i sak 44/17:

Revisjonens brev til rådmannen tas til orientering.

Kontrollutvalget følger opp at vedtak fattet i sak 33/17 - nummerert brev nr. 19, iverksettes.

Den 29. 11.17 mottok sekretariatet tilsvare på revisjonens notat og brev angående kommunens behandling av merverdiavgift i fra regnskapsleder ved felles regnskapskontor.

Den 12.12.17 har revisjonen sendt brev til rådmannen angående kommunens behandling av merverdiavgift i 5. termin 2017. Revisor bemerker at det fremdeles er avdekket mange feil, men at feilene er rettet.

Revisor er til stede under behandlingen og kan supplere med muntlig informasjon samt gi en status i saken.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Revisjonens brev til rådmannen tas til orientering. Kontrollutvalget følger opp saken.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

Røros kommune
Bergmannsgata 19
7374 Røros

Dato: 29. november 2017

Utfordringer i forhold til merverdiavgift

Jeg viser til kommunikasjon vedr utfordringer på merverdiavgiftsområdet, herunder nummerert brev fra revisor og sak i kontrollutvalget, samt vårt brev av 13. september 2017.

Følgende tiltak ble beskrevet i vårt brev av 13. september 2017.:

a.) Opplæring

De tre ansatte hos oss som jobber mest med merverdiavgiftsrelaterte problemstillinger for kommunene deltar 12. og 13. september 2017 på et 2-dagers mva-kurs med fokus på problemstillinger i kommunal sektor.

Kommentar: Utført!

Rutinebeskrivelse/sjekkliste/veiledning til enhetsledere for arbeidet med kontering av bilag/bruk av momskoder. Ansvar: Regnskapskontoret. Frist: 1.12.2017. Utarbeides i samarbeid med økonomisjefene i kommunene.

Kommentar: Se vedlegg 1. Ferdigstilt 29.11.2017. Distribueres i uke 49.

b.) Rutiner ift purring/oppfølging av inngående fakturaer.

Det etableres en rutine hvor det purres på inngående fakturaer i fakturamottaket 1 gang pr uke. Ansvar: Regnskapskontoret. Iverksettes umiddelbart.

Kommentar: Iverksatt som intern ordre på regnskapskontoret ultimo septebmer.

c.) Risikovurdering – risikobasert kontroll av mva

Kartlegging/dokumentasjon av «faste» feil og risikoområder pr kommune. Gjennomgang av områder/ansvar mht hvilke momskoder som skal benyttes. Løpende

kontroller på identifiserte feilkilder/risiki. Ansvar: Regnskapskontoret. Kartlegging utført og rutine iverksatt innen 1. november 2017.

Kommentar: Har slått sammen tiltak c og e (rutinebeskrivelsen) i en samlet rutinebeskrivelse for kontroll av mva-området. Se vedlegg 2. Ny rutinebeskrivelse aktiv fra 1.12.2017. I praksis ble rutinebeskrivelsen også benyttet for termin 4-2017.

d.) Systemoppsett – kvalitetssikring momskoder

Lage egne momskoder på ansvar med fordeling slik at fordeling skjer automatisk via momskode. Ansvar: Regnskapskontoret. Frist: 1.11.2017.

Gjennomgang av områder/ansvar mht hvilke momskoder som skal være tilgjengelige/gyldige. Stenge av for muligheten for bruk av feil momskode på ansvar (ihvertfall "rene" ansvar). Ansvar: Regnskapskontoret.

Prøveprosjekt med å flytte mvakontroll fra funksjon til ansvar for å få en mer presis kontroll på bruk av momskoder iverksatt på Holtålen kommune medio september 2017. Evalueres ultimo november med eventuell iverksettelse for Røros kommune medio desember 2017.

Kommentar: Kontroll av mvakoder ble flyttet fra funksjon til ansvar ultimo september 2017. Kontroll av termin 5 viser at antall feil er vesentlig redusert i periode 10 i forhold til periode 9. Tiltaket har derfor hatt svært god effekt.

e.) Rutiner ifm rapportering/oppgjør

Tidligere stenging av perioder ift rapportering - stenge 7-10 virkedager før fristen. Informasjon/påminnelse til enhetene 10 og 5 dager før låsing av periode. Ansvar: Regnskapskontoret. Iverksettes umiddelbart.

Kommentar: Iverksett umiddelbart. Momsperiode stenges nå fra 7-10 dager før fristen. For termin 5 stenges f.eks. perioder ved arbeidsdagens slutt fredag 1.12.

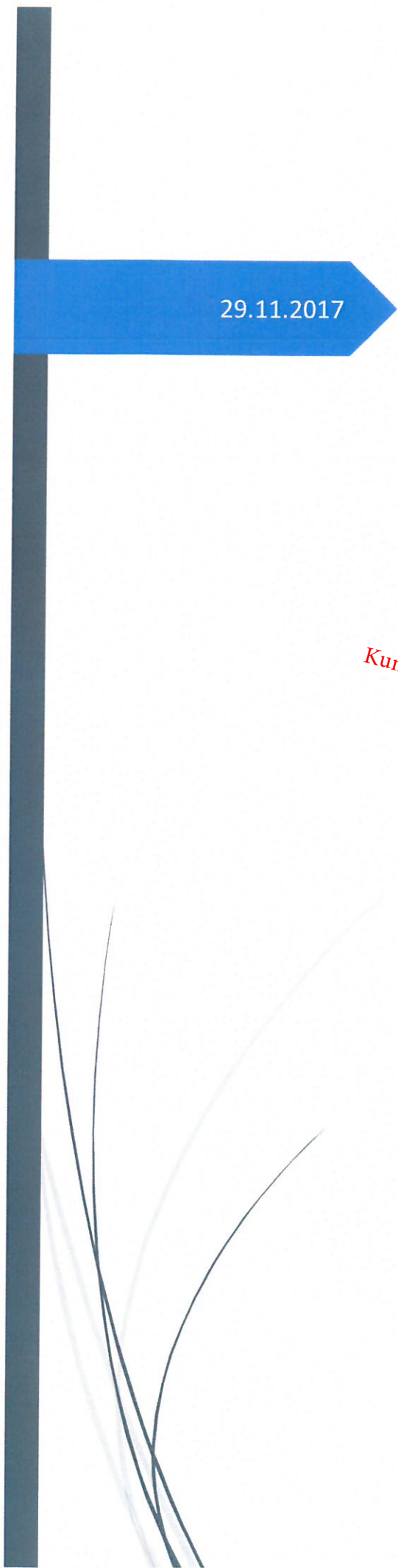
Skriftlig rutinebeskrivelse med sjekkliste for Regnskapskontorets arbeid med momskompensasjon. Ansvar: Regnskapskontoret. Frist: 1.10.2017. Anvendes først gang på terminoppgjør for termin 4.

Kommentar: Se punkt c. ovenfor.

Ta kontakt direkte med undertegnede på telefon 924 88 030 ved spørsmål o.l.

Med vennlig hilsen

Stein Erik Stubmo
Leder felles regnskapskontor

A thick dark blue vertical bar runs down the left side of the page. A blue arrow points to the right from this bar, containing the date.

29.11.2017

Kontroll av merverdiavgift

Rutinebeskrivelse for kontroll av
merverdiavgiftsområdet – Røros
kommune

Kun første side av rutinebeskrivelsene er vedlagt til orientering

Several thin, dark blue wavy lines curve upwards from the bottom left corner of the page.

Stein Erik Stubmo

FELLES REGNSKAPSKONTOR FOR RØROS, OS OG HOLTÅLEN
KOMMUNER

Rørøros kommune
Rådmannen

Deres ref:

Vår ref. RS2017221E

Dato: 12.12.2017

Kommunens behandling av merverdiavgift i 5. termin

Vi viser til tidligere brev vedrørende kommunens behandling av merverdiavgift i 2017. Merverdiavgift er fortsatt behandlet feil på mange fakturaer. Mange av feilene er rettet gjennom regnskapskontorets internkontroll, men fortsatt gjensto et stort antall feil.

Vedlagt følger oversikter over feil behandling av merverdiavgift som er oppdaget gjennom regnskapskontorets internkontroll og revisjonens kontroll.

- Avvikslogg for kontroll av merverdiavgift, viser feil som er oppdaget og rettet gjennom regnskapskontorets internkontroll.
- Oversikt over bilag med feil behandling av merverdiavgift, viser feil som ikke har blitt oppdaget gjennom internkontrollen.

Alle feilene er rettet i innsendte skattemeldinger for merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon.

Svein Magne Evavold
Revisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og har ingen signatur.

Kopi: Kontrollutvalget

2 vedlegg

Avvikslogg kontroll merverdiavgift - Røros kommune

Termin: 5-2017

Kontroll	Bilag nr.	Beskrivelse avvik	Beløp, nto	Handling	Status	Rettet bilag
1.4.1	108827	Driftsart ført på investeringsprosjekt	1 627,27	Sendt mail til enhet 04.12.	Venter	i.a.
1.4.3	107993	Mk 801 på prosjekt 065001.	410 961,60	Mk rettes til 800.	Rettet	500034
1.4.3	108039	Mk 801 på prosjekt 065001.	28 875,00	Mk rettes til 800.	Rettet	500034
1.6.2	109911	Linje 8 m Mk 100.	2 070,00	Mk rettes til 800.	Rettet	500034
1.6.3	108237	Mk 108 på prosjekt 060804.	3 393,39	Mk rettes til 801.	Rettet	500034
2.4.1/2.4.2/2.4.3	108288	Jordleie/festeavg kr 2.135 fakt u mva, bokf m mk 108	7 468,00	Kr 2.135 om fra mk 108 til 100.	Rettet	500034
2.4.1/2.4.2/2.4.3	108539	Mk 108, faktura uten mva	1 284,00	Mk rettes til 100.	Rettet	500034
2.4.1/2.4.2/2.4.3	109928	Mk 108. Kaffe = kost personal, skal ha mk 100.	898,56	Kaffe kr 884,35 brto omp fra mk 108 til mk 100.	Rettet	500034
2.4.1/2.4.2/2.4.3	108285		5 680,00	Kr 5.180 (brto) føres med mk 100. Resten med mk 110.	Rettet	500036
2.4.1/2.4.2/2.4.3	108286		4 144,00	Omp til mk 100	Rettet	500036
2.4.1/2.4.2/2.4.3	108287		5 680,00	Kr 5.180 (brto) føres med mk 100. Resten med mk 110.	Rettet	500036
2.4.1/2.4.2/2.4.3	108893	Bilag uten mva.	5 580,00	Omp til mk 100.	Rettet	500036
2.4.1/2.4.2/2.4.3	108894	Bilag uten mva.	5 980,00	Omp til mk 100.	Rettet	500036
3.3	107114	Mk 801.	9 380,00	Mk rettes til 108.	Rettet	500035
3.3	107402	Mk 801.	297,08	Mk rettes til 108.	Rettet	500035
3.3	107427	Mk 801.	410,85	Mk rettes til 108.	Rettet	500035
3.3	107460	Mk 801.	409,23	Mk rettes til 108.	Rettet	500035
3.3	107751	Mk 801.	4 316,00	Mk rettes til 108.	Rettet	500035
3.3	107762	Mk 801.	2 675,20	Mk rettes til 108.	Rettet	500035
3.4	108394	Mk 108, faktura uten mva.	32 484,00	Mk rettes til 100.	Rettet	500035
3.4	108036	Ført mk 108. Mangler oppl om bil.	5 617,00	Mk omposteres til 100.	Rettet	500035
4.3	107446	Mk 800.	3 607,00	Mk rettes til 100.	Rettet	500035
4.3	107447	Mk 800.	2 207,00	Mk rettes til 100.	Rettet	500035
4.3	300014	Mk 803.	238,18	Mk rettes til 110.	Rettet	500035
6.3	108352	Mk 108, ansvar 6503	1 235,81	Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.3	108347	Mk 108, ansvar 6506	1 183,20	Mk omposteres til 801.	Rettet	500030

6.3	108379 Mk 108, ansvar 6506	1 328,62 Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.3	107412 Mk 108, ansvar 1000	2 865,60 Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.3	108300 Mk 108, ansvar 1000	3 576,00 Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.3	108304 Mk 108, ansvar 1000	4 150,09 Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.3	300012 Mk 108, ansvar 1000	64,00 Mk omposteres til 801.	Rettet	500032
6.3	109079 Mk 108, ansvar 1002. Ikke mva.	46,40 Mk omposteres til 800.	Rettet	500030
6.3	300012 Mk 108, ansvar 1100	96,00 Mk omposteres til 801.	Rettet	500032
6.3	300014 Mk 108, ansvar 1100	792,80 Mk omposteres til 801.	Rettet	500031
6.3	108553 Mk 108, ansvar 1305. Ikke moms på bilag.	16 000,00 Mk omposteres til 800.	Rettet	500030
6.3	300014 Mk 108, ansvar 1305	507,74 Mk omposteres til 801.	Rettet	500031
6.3	108661 Mk 108, ansvar 2610	60,00 Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.3	108701 Mk 108, ansvar 2610	561,60 Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.3	300014 Mk 108, ansvar 2700	163,20 Mk omposteres til 801.	Rettet	500031
6.3	300012 Mk 108, ansvar 3200	386,40 Mk omposteres til 801.	Rettet	500032
6.3	300014 Mk 108, ansvar 3200	116,00 Mk omposteres til 801.	Rettet	500031
6.3	300014 Mk 108, ansvar 3300	115,20 Mk omposteres til 801.	Rettet	500031
6.3	300014 Mk 108, ansvar 3400	612,80 Mk omposteres til 801.	Rettet	500031
6.3	109300 Mk 108, ansvar 3401	2 142,00 Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.3	300014 Mk 108, ansvar 3401	315,20 Mk omposteres til 801.	Rettet	500031
6.3	300014 Mk 108, ansvar 3405	222,40 Mk omposteres til 801.	Rettet	500031
6.3	300014 Mk 108, ansvar 3700	384,56 Mk omposteres til 801.	Rettet	500031
6.3	300014 Mk 108, ansvar 3704	134,40 Mk omposteres til 801.	Rettet	500031
6.3	22109 Mk 108, ansvar 3801	3 043,00 Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.3	22113 Mk 108, ansvar 3801	3 180,00 Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.3	22108 Mk 108, ansvar 3801	5 596,00 Mk omposteres til 801.	Rettet	500030
6.4	107826 Mk 100, ansvar 1000, ikke mva på bl.	6 996,00 Omp til mk 800	Rettet	500033
6.4	300012 Mk 100, ansvar 1101	12 866,74 Omp til mk 800	Rettet	500033
6.4	300014 Mk 100, ansvar 1101	12 890,89 Omp til mk 800	Rettet	500033
6.4	22058 Mk 100, ansvar 1103	73 745,00 Korr bf bl 21330. Ok.	Ok	i.a.
7.1	10077 Fakturadato = foreldet. Feil mva.	100 000,00 Omposteres til Mk = 800	Rettet	500027
7.1	110055 Fakturadato = foreldet	7 484,00 Omposteres til Mk = 800	Rettet	500028
7.1	108841 Fakturadato = foreldet	52 000,00 Omposteres til Mk = 800	Rettet	500029
8.1	107380 Ført med mk 801	658 068,80 Fordeles 11 % mk 108	Rettet	22433
8.1	109161 Ført med mk 801	658 068,80 Fordeles 11 % mk 108	Rettet	22433

Oversikt over bilag med feil i krav på mva. kompensasjon 5. termin 2017

<u>Bilag</u>	<u>Ansvar</u>	<u>Fakt.beløp</u>	<u>Mva.</u> <u>sats</u>	<u>Urettmessig</u> <u>krav på</u> <u>kompensasjon</u>	<u>Krav på</u> <u>kompensasjon</u> <u>ikke registrert</u>	<u>Kommentar</u>
107412	1000	3 582,00	25,00 %	716,40	325,64	lav sats
108300	1000	4 470,00	25,00 %	894,00	385,92	lav sats
108304	1000	5 187,61	25,00 %	1 037,52	0,00	ingen mva på faktura
109300	3401	2 677,50	25,00 %	535,50	0,00	foreldet
107606	1000	965,00	25,00 %	193,00	0,00	servering
107651	1000	2 425,00	25,00 %	485,00	72,41	lav sts
108324	1002	2 500,00	25,00 %	500,00	0,00	ingen mva på faktura
108153	1100	3 150,00	25,00 %	630,00	0,00	ingen mva på faktura
107208	2110	249,00	25,00 %	49,80	0,00	servering
108647	2110	166,00	25,00 %	33,20	0,00	servering
108452	2200	2 450,00	25,00 %	490,00	0,00	ingen mva på faktura
107984	3003	11 200,00	25,00 %	2 240,00	0,00	ingen mva på faktura
108610	3700	7 650,00	25,00 %	1 530,00	0,00	personbil
108611	3700	7 650,00	25,00 %	1 530,00	0,00	dobbel
108820	5400	328,00	25,00 %	65,60	0,00	servering
108997	5400	328,00	25,00 %	65,60	0,00	servering
108181	6001	456,25	25,00 %	91,25	0,00	servering
107952	6150	520,00	25,00 %	104,00	0,00	ingen mva på faktura
108240	6150	210,00	25,00 %	42,00	0,00	servering
107751	6152	5 395,00	25,00 %	1 079,00	0,00	ordinær mva
108149	6151	2 867,00	25,00 %	573,40	0,00	personbil
109010	6151	2 367,00	25,00 %	473,40	0,00	personbil
108200	1100	600,00	15,00 %	78,26	0,00	servering
108582	1100	600,00	15,00 %	78,26	0,00	servering
108322	1100	223,00	15,00 %	29,09	0,00	servering
21828	1004	387,00	15,00 %	50,48	0,00	servering
108913	2610	200,00	15,00 %	26,09	0,00	servering
108961	2610	269,70	15,00 %	35,18	0,00	servering
107088	3001	331,00	15,00 %	43,17	0,00	servering

109032	3301	150,00	15,00 %	19,57	0,00	servering
108321	5000	558,00	15,00 %	72,78	0,00	servering
108582	5000	600,00	15,00 %	78,26	0,00	servering
108496	5400	336,30	15,00 %	43,87	0,00	servering
109707	5400	316,66	15,00 %	41,30	0,00	servering
107112	5500	193,89	15,00 %	25,29	0,00	servering
108129	5500	161,56	15,00 %	21,07	0,00	servering
108454	5500	309,00	15,00 %	40,30	0,00	servering
107887	5600	634,68	15,00 %	82,78	0,00	servering
107918	5600	2 024,50	15,00 %	264,07	0,00	servering
108130	5600	143,79	15,00 %	18,76	0,00	servering
300014	6151	2 200,00	10,00 %	200,00	0,00	ingen mva på faktura
300014	1305	10 080,00	10,00 %	916,36	0,00	ingen mva på faktura
300014	5000	2 200,00	10,00 %	200,00	0,00	ingen mva på faktura
300014	6400	2 145,09	10,00 %	195,01	0,00	ingen mva på faktura
108233	3700	2 556,00	25,00 %	0,00	511,20	komp ikke registrert
108847	3700	2 504,00	25,00 %	0,00	500,80	komp ikke registrert
108630	3700	865,92	25,00 %	0,00	173,18	komp ikke registrert
109384	3700	764,81	25,00 %	0,00	152,96	komp ikke registrert
108036	6151	4 641,25	25,00 %	928,25	0,00	personbil
Sum				16 846,87	2 122,12	

Oversikt over bilag med feil behandling av inngående mva. 5. termin 2017

<u>Bilag</u>	<u>Ansvar</u>	<u>Fakt.beløp</u>	<u>Mva. sats</u>	<u>Urettmessig registrert inng. mva.</u>	<u>Fradrag ikke registrert</u>	<u>Kommentar</u>
107751	6151	2 828,00	25,00 %	565,60	0,00	ingen fradragsrett
108036	6152	7 021,25	25,00 %	0,00	1 404,25	fradrag ikke registrert
107751	6152	5 395,00	25,00 %	0,00	1 079,00	fradrag ikke registrert
Sum				565,60	2 483,25	

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	31.01.18	08/18
Behandling av saken:				
Saksnr.: 08/18	Utvalg: Kontrollutvalget		Møtedato: 31.01.18	

Prosjektbeskrivelse forvaltningsrevisjon 2018

Saksdokumenter:

- Prosjektbeskrivelse av forvaltningsrevisjonsprosjektet "Saksbehandling til kommunestyret"

Saksframlegg:

Kontrollutvalget i Røros behandlet i møte 20.09.2016 under sak 33/2016 overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon. Utvalget vedtok å prioritere «Kvalitet på saksbehandling i kommunen» i 2018. Overordnet analyse med Plan forvaltningsrevisjon ble vedtatt av kommunestyret i sak 76/16 den 27. 10.2016.

Revisjonen har utarbeidet en prosjektbeskrivelse som skal gjennomgås og godkjennes av utvalget.

Saksvurdering:

For at den endelige rapporten skal være i samsvar med utvalgets forventninger, er det avgjørende at utvalget underveis får anledning til å komme med innspill.

Som bestiller bør kontrollutvalget ha mulighet til å forme forvaltningsrevisjonsprosjektet i samarbeid med utfører av oppdraget. Revisjonen har derfor oversendt en foreløpig beskrivelse av prosjektet.

Formålet med prosjektet er å undersøke om saksframstillinger til kommunestyret er av en slik kvalitet at de legger grunnlag for at gode vedtak kan fattes.

Hvis avvik avdekkes, kan dette bidra til at rutiner og praksis forbedres.

Med utgangspunkt i formålet med prosjektet er følgende problemstillinger utarbeidet:

- Er fakta og vurderinger i saksframlegget relevant og tilstrekkelig til å belyse vesentlige sider ved saken?
- Er det en logisk sammenheng mellom saksframstillingen og innstillingen?
- Er innstillingen formulert så fullstendig at den gir all nødvendig informasjon som trengs for iverksetting av vedtaket og tidspunkt for når vedtaket skal være gjennomført?
- Er bestemmelser om saksbehandlingstid i aktuelle regelverk overholdt?

Prosjektbeskrivelsen legges fram for utvalget for gjennomgang og diskusjon. Revisor er til stede under behandlingen for å gi utvalget utfyllende informasjon om prosjektet, og eventuelt svare på spørsmål fra utvalget.

Sekretariatets forslag til vedtak:

MØTEBOK

Kontrollutvalget godkjenner den framlagte prosjektbeskrivelsen av forvaltningsprosjektet "Saksbehandling til kommunestyret" slik den foreligger.

Behandling:

Kontrollutvalgets vedtak:

PROSJEKTPLAN

Kommune: Røros kommune
Rapportnr: R 53
Dato: 4/1/2017
Oppdragsansvarlig: Svein Magne Evavold
Utarbeidet av: Merete Lykken

Prosjektnavn: «Saksbehandling til kommunestyret»

Bestilling

Kontrollutvalget i Røros behandlet i møte 20.09.2016 under sak 33/2016 overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon. Utvalget vedtok å prioritere «Kvalitet på saksbehandling i kommunen» i 2018. Overordnet analyse med Plan forvaltningsrevisjon ble vedtatt av kommunestyret i sak 76/16 den 27. 10.2016.

Bakgrunn

Å sikre god politisk styring gjennom god saksbehandling er viktig. Folkestyre skal sikre at innbyggerne får de velferdsgoder de har krav på etter lovgivningen og at det skjer likebehandling. At det finnes god kompetanse og ressurser nok til at det gjennomføres tilstrekkelig saksbehandling er vesentlig for et fungerende lokaldemokrati.

Kommunelovens § 23 beskriver rådmannens oppgaver og myndighet. Rådmannen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Rådmannen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Risikofaktorer

- Politikerne er som regel prisgitt saksutredninger og vurderinger som administrasjonen har gjort. Risiko for mangelfulle beslutningsgrunnlag for politikerne vil avhenge av saksbehandlers dyktighet og ferdigheter, kjennskap til lovverk, vurderingsevne, holdninger og verdier.
- Kapasitet og tid til å forberede saker vil være av avgjørende betydning for kvaliteten på saksframleggene.
- Politiske vedtak blir ikke iverksatt.
- Vedtak blir gjort administrativt, men skulle vært fremmet for politisk organ.

- Om rettsikkerheten er sikret gjennom at det finnes gode rutiner for å fatte tilfredsstillende enkeltvedtak innen sårbare områder som barnevern, helse- og omsorg og skole.

Formålet med et saksframlegg er at det skal gi tilstrekkelig informasjon til at politikerne kan treffe vedtak på et forsvarlig grunnlag. Hva som er forsvarlig utredning i den enkelte konkrete sak kan ikke utledes generelt, men er avhengig av sakens karakter. I tillegg til at ulike typer saker kan være underlagt ulike lovbestemmelser, vil også kravet til forsvarlig utredning kunne ta utgangspunkt i kompetanse når det gjelder tema og metodikk (f.eks. utredningsmetodikk, konsekvensanalyser mv). Vi går ikke nærmere inn på dette her. Både administrasjon og politikere må imidlertid forholde seg til en «grunnmur» av prinsipper og regelverk som gjelder for all offentlig forvaltning. Denne «grunnmuren» består av sentrale deler av regelverket i forvaltningsloven og dessuten de forvaltningsrettslige prinsippene. Graver (2007) omtaler blant annet følgende grunnleggende forvaltningsrettslige prinsipper; krav til legalitet, forsvarlighet, saklighet og forholdsmessighet.

I Graver (2007) sies det følgende om kravet til forsvarlig saksbehandling: *«Kjernen i kravet til en forsvarlig saksbehandling er et fokus på individets stilling i forvaltningsprosessen. Kontradiksjonsprinsippet omfatter visse grunnleggende rettigheter til å forsvare egne rettigheter og interesser som kan bli berørt av en forvaltningsavgjørelse, gjennom krav til kontradiksjon og overprøving av avgjørelser. Videre omfatter det sikring av at avgjørelsen treffes på grunnlag av en forsvarlig vurdering av sakens omstendigheter, gjennom krav til sakens forsvarlige utredning og habilitetsstandarder».*

Graver nevner tre grupper av hensyn som begrunnelse for at saksbehandlingen må være forsvarlig;

- Styring og demokrati (effektivt apparat for gjennomføring av politikk, sikre legitimitet),
- forvaltning av fellesverdier (unngå sløsing, god forvaltning av midler, vurdering av økonomiske og andre konsekvenser av avgjørelsene) og
- hensynet til individet og andre berørte private rettssubjekter (kunngjøring, varsling, innsynsrett, klage, markedsnøytralitet)

Krav til nøytralitet og saklighet innebærer at forvaltningens avgjørelse ikke forutsetter hensyn som er irrelevante eller utenforliggende i forhold til det aktuelle kompetansegrunnlag, og at avgjørelsen ikke innebærer at hensyn som kompetansegrunnlaget skal vurdere er oversett eller utelatt (Graver 2007).

I tillegg til de reglene som gjelder all offentlig forvaltning, har forvaltningsloven også mer utfyllende regler som kun gjelder for saker som kommer inn under begrepene enkeltvedtak eller forskrifter. Flere av særlovene (f.eks plan- og bygningsloven) har dessuten egne saksbehandlingsregler som kommer i tillegg til eller istedenfor forvaltningslovens regler.

Formål, avgrensning, metode

Formål

Formålet med prosjektet er å undersøke om saksframstilling til kommunestyret er av en slik kvalitet at de legger grunnlag for at gode vedtak kan fattes.

Hvis avvik avdekkes, å bidra til at rutiner og praksis forbedres.

Avgrensning

Prosjektet avgrenses til å se på utvalgte saker med vedtak i kommunestyret i perioden 2017 – 2018 d.d. Undersøkelsen avgrenses til saksbehandling til kommunestyret.

Metode

Planlegging, bestilling og kommunikasjon

Vi utarbeider en prosjektplan for prosjektet som legges fram for godkjenning av kontrollutvalget. Etter at prosjektplanen er endelig godkjent av utvalget starter vi opp med å sende oppstartbrev til rådmannen med varsel om oppstart av prosjektet og vi ber om kontaktpersoner i kommunen for videre samarbeid gjennom prosjektet. Prosjektet gjennomføres med dokumentinnsamling, samtaler og dokumentanalyse. Kontrollutvalget blir løpende informert om gjennomføring av prosjektet.

Kilder for data i undersøkelsen

Vi innhenter saker behandlet av kommunestyret i perioden 2017 – 2018. For noen av sakene kan det være behov for å innhente tidligere behandlinger.

Metode, pålitelighet og gyldighet

I følge forskrift om revisjon § 7 skal forvaltningsrevisjon gjennomføres og rapporteres i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området. Denne rapporten utarbeides med grunnlag i RSK 001 standard for forvaltningsrevisjon fastsatt av Norges kommunerevisorforbunds styre 1. februar 2011 og gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk.

Vi vil velge ut saker av ulik karakter og omfang for å kunne dekke bredden av saker som behandles av kommunestyret. Utvalgte saker vil vurderes opp imot utarbeidede revisjonskriterier. Revisjonskriterier og grunnlaget for revisjonskriteriene beskrives nærmere i eget kapittel. Rådmannen skal gis anledning til å gi uttrykk for sitt syn på de forhold som fremgår av rapporten. En foreløpig rapport med vurderinger og konklusjoner blir oversendt rådmannen for uttalelse. Etter at vi har mottatt rådmannens uttalelse slutfører vi rapporten og oversender en endelig rapport med sammendrag og eventuelle anbefalinger til kontrollutvalget.

Problemstilling:

Problemstillingene nedenfor er utarbeidet med utgangspunkt i prosjektets formål som beskrevet tidligere:

- 1) Er fakta og vurderinger i saksframlegget relevant og tilstrekkelig til å belyse vesentlige sider ved saken?
- 2) Er det en logisk sammenheng mellom saksframstillingen og innstillingen?
- 3) Er innstillingen formulert så fullstendig at den gir all nødvendig informasjon som trengs for iverksetting av vedtaket og tidspunkt for når vedtaket skal være gjennomført?
- 4) Er bestemmelser om saksbehandlingstid i aktuelle regelverk overholdt?

Grunnlag for revisjonskriterier

Revisjonskriterier skal danne grunnlag for norm eller en referanse som de innsamlede data vurderes opp mot, og dermed danne grunnlag for om det foreligger avvik eller svakheter på områder som er gjenstand for undersøkelse.

Revisjonskriteriene er uttrykk for en norm eller et ideal for hvordan tilstanden bør være på det reviderte området og danner også et naturlig utgangspunkt for revisjons anbefalinger.

Revisjonskriterier hentes fra lover, forskrifter, forarbeid, rettspraksis, politiske vedtak, administrative retningslinjer, mål og føringer osv.

Revisjonskriteriene som er lagt til grunn for dette prosjektet er hentet fra kommuneloven, forvaltningsloven, offentlighetsloven, kommunens delegeringsreglement og «beste praksis». Forvaltningsloven og offentlighetsloven er de sentrale lovene om saksbehandling i forvaltningen. I tillegg er det en rekke andre lover som inneholder egne regler for saksbehandlingen på sine områder. Det er blant annet Plan- og bygningsloven, forurensningsloven, konsesjonsloven, odelsloven og en rekke andre lover. I den grad det er saker forankret i annet lovverk utarbeides revisjonskriterier i henhold til det aktuelle lovverket/regelverket.

Kommunelovens (heretter kalt KL) bestemmelser mht saksbehandlingskrav til saker som legges fram til politisk behandling, jf. § 23-2:

«Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.»

I forarbeidene til loven (Ot.prp.nr. 42 (1991-92)) fremheves administrasjonssjefens ansvar for det daglige tilsynet med den kommunale forvaltning:

"Administrasjonssjefen skal føre tilsyn med kommunens/fylkeskommunens forvaltning og økonomi. Det administrative ledelsesansvar er imidlertid ikke begrenset til disse kontrollerende funksjoner, men det er tale om et helhetlig sjefsansvar for forsvarlig saksforberedelse og administrasjon. Alle saker som legges fram for folkevalgte organer av administrasjonen, legges fram av administrasjonssjefen eller på hans eller hennes vegne, jf nr 2"

Og § 34-1 i KL som gjelder endring av sakliste og forespørsler: *Folkevalgt organ kan med alminnelig flertall vedta å utsette realitetsbehandlingen av en sak på den utsendte saklisten. Det kan også treffe vedtak i sak som ikke er oppført på saklisten, hvis ikke møteleder eller 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg dette.*

Forvaltningsloven gir blant annet regler for hvilke betingelser som må foreligge med hensyn til habilitet, taushetsplikt, utredning av saker, begrunnelse, klage mv. I forvaltningslovens kapittel IV om saksforberedelse ved enkeltvedtak, omhandler § 17 forvaltningsorganets utrednings- og informasjonsplikt: «forvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes». Videre er det i § 37 i forvaltningsloven opplyst om informasjons- og utredningsplikt i forbindelse med behandling av forskrifter.

I Kapittel III Alminnelige regler omhandler § 11a saksbehandlingstid:

«Forvaltningsorganet skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold». Forvaltningslovens regler er ikke uttømmende, men minimumsregler. Strengere krav kan følge av uskreven rettspraksis og utviklet gjennom rettspraksis. Se utdrag fra læreboka utgitt av Bernt og Overå som er tatt med nedenfor i eget avsnitt.

Plan- og bygningsloven stiller krav til utarbeidelse av reguleringsplaner med mer. Det kan være flere aktuelle bestemmelser som kommer til anvendelse i behandling av en sak etter plan- og bygningsloven. Det er blant annet bestemt i § 12 – 12 at for sluttbehandling av reguleringsplaner må det treffes vedtak senest tolv uker etter at planforslaget er ferdigbehandlet. Vi presenterer andre aktuelle bestemmelser under de saker som de gjelder for.

§ 34-1 i KL gir folkevalgt organ mulighet til å sende saker i retur til administrasjonen for en ny saksutredning dersom de for eksempel finner mangler med fremlagt sak. Alle saker som realitetsbehandles i politiske møter er derfor i utgangspunktet godkjent for realitetsbehandling av organet selv. Revisjonen kan belyse det politiske og faglige skjønn, men må være forsiktig med å overprøve det politiske skjønn, da dette er å stille spørsmål med hensiktsmessigheten av politiske vedtak.

Utover nevnte lover ovenfor er det ingen lovbestemte krav som forteller NÅR og OM en sak er forsvarlig utredet. Men det eksisterer innarbeidet praksis og flere lærebøker som utdyper dette nærmere. Vi har sett litt nærmere på «beste praksis» i noen av lærebøkene og valgt ut avsnitt som kan benyttes som grunnlag for revisjonskriterier i dette prosjektet.

I boken **Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. sept. 1992 nr. 107 med kommentarer, Oslo 1993, 4. utg. Oslo 2006** av Bernt og Overå side 170 vises det til at ansvaret for at en sak var forsvarlig utredet var lagt til ordfører i tidligere lover. Det står videre: *"Ansvaret for å påse at sakene er forsvarlig utredet, innebærer ikke noen form for utsettende veto fra administrasjonssjefens side om han/hun mener det ikke har vært tid eller ressurser til å gjennomføre en skikkelig saksutredning. Det er lederen av vedkommende folkevalgte organ som setter opp dagsordenen til det enkelte møte, se lovens § 32 nr. 2. Administrasjonssjefen – eller den som legger saken fram på hans eller hennes vegne – vil imidlertid ha plikt til å gjøre oppmerksom på eventuelle svakheter og ufullstendigheter i saksforelegget, slik at de folkevalgte kan ta hensyn til dette."*

I følge Bernt og Overå omfatter også ansvaret for å påse at en sak er tilstrekkelig utredet eventuelle rettslige tvilsspørsmål. Her står det følgende i kommentarene: *"Administrasjonssjefen vil derfor ha plikt til å gi uttrykk for det hvis han/hun mener at det er rettslige mangler ved et forslag til vedtak eller den saksforberedelse som har gått forut for dette. Mener administrasjonssjefen at et truffet vedtak er ulovlig, vil han/hun likeledes ha plikt til å gjøre vedkommende folkevalgte organ, og eventuelt kommunestyret og fylkestinget, oppmerksom på dette."*

Det er et eget kapittel i boken om uskrevne krav til saksbehandlingen. Kravene er delt inn i to grupper:

- *Kravene til god forvaltningsskikk og*
- *de grunnleggende prinsipper for forsvarlig saksbehandling*

Kravene til god forvaltningsskikk inneholder krav til hensynsfullhet, orden og rask saksbehandling.

Kravene til forsvarlig saksbehandling kan få direkte betydning for gyldigheten av en avgjørelse. Ifølge forvaltningsloven § 11a skal en sak avgjøres uten utgrunnet opphold. De uskrevne kravene ovenfor vil være vesentlig for hvor lang saksbehandlingstid som er rimelig for behandling av saken. Det kan være at det er vesentlig for en sak at de grunnleggende prinsippene for forsvarlig saksbehandling ivaretas og at saken derfor kan strekke ut i tid, noe som imidlertid kan være i strid med god forvaltningsskikk.

I boken **Saksbehandling 2** utgitt 1993 av Thor Jensen og Oddny Sande gis det en detaljert beskrivelse av praktisk saksbehandling i offentlig forvaltning.

Det er vesentlig at saksopplysningene og saksvurderingene er relevante og tilstrekkelige til å gi kommunestyret god nok innsikt i ulike sider av saken og som grunnlag for å fatte gode vedtak. I dette ligger det også at alternative løsninger skal vurderes.

I kravet om at en sak skal være forsvarlig utredet ligger også at konsekvensene av foreslåtte vedtak må vurderes. Det innebærer at praktiske, faglige og kostnadmessige konsekvenser av de ulike alternativene i saken beskrives.

I saker som har kostnadmessige konsekvenser må det foreligge en vurdering av hvordan tiltakene skal finansieres for at saken skal være forsvarlig utredet.

Til slutt er det viktig at innstillingen er i samsvar med vurderingene i saken, og gir nødvendig informasjon som trengs for å iverksette vedtaket og tidspunkt for gjennomføring av vedtaket.

Ulike faser i en saksbehandling kan oppsummeres slik:

Fase 1:

Registrering av et problem – klargjøring av hva saken gjelder.

Fase 2: Klargjøring av hva som er rette instans. Den endelige beslutningsinstansen må være sikker, fordi saksframstillingen skal utformes med klar adresse.

Fase 3: Klargjøring av de faktiske forhold – innsamling av informasjon.

I et system med fullført saksbehandling vil ofte saksbehandler og rådmann være forskjellige personer. Fullført saksbehandling krever ekstra god kontakt mellom saksbehandler og rådmann. Ofte vil en måtte nøye seg med begrenset informasjonsmateriale og begrensningen i informasjon stiller krav til saksbehandler når det gjelder å vurdere hvilken informasjon som bør prioriteres, og hvilken kvalitet den skal ha. Men vesentlige momenter i saken må sikres. Saksbehandler skal bare ta med vesentlige argumenter og opplysninger. Andres vurderinger av saken bør inngå som en del av saksopplysningene.

Fase 4: Kartlegging av det rettslige grunnlaget. Ofte vil saker til kommunestyret være preget av problemløsningsoppgaver uten at det foreligger noen rettsregler å forholde seg til. Men der det er rettsregler å forholde seg til, bør det henvises til dem.

Fase 5: Klargjøring av finansieringsmåten. Når kommunestyret skal ta standpunkt i en sak, er det i mange tilfeller nødvendig å vurdere de økonomiske konsekvensene. Kommunestyret må vite hva et tiltak vil koste. Særlig viktig er det at det utredes økonomiske konsekvenser av tiltak som vedtas etter at budsjett for året er vedtatt. Her må finansiering og eventuelle budsjettendringer klart framgå. Likedan vil det være særlig viktig at driftsmessige kostnader utredes i forbindelse med investeringsprosjekter.

Fase 6: Saksvurdering, valg av løsning, innstilling. Som nevnt under fase 3, vil uttalelser om saken innhentet fra andre offentlige organer, sakkyndige eller private være en del av saksopplysningene selv om de inneholder vurderinger. Det er bare saksbehandlerens egne vurderinger som ikke blir regnet som faktaopplysninger. Vurderingen skal omfatte alle deler av et forslag, det skal argumenteres for og imot, og alternative løsninger bør belyses. Det finnes som regel flere mulige løsninger i en sak. Hvis det foreligger flere alternative løsninger, må de vurderes mot hverandre. De viktigste konsekvensene må klargjøres, både positive og negative. Foreligger det tvil om hvordan saken bør løses, må tvilen komme klart fram og begrunnes. Det hele skal munne ut i en begrunnet konklusjon med tanke på en sannsynlig løsning. Innstillingen må være formulert så fullstendig at den gir all informasjon som trengs for iverksetting av vedtaket og når det skal være gjennomført. Vedtaket skal gi selvstendig informasjon uten tilleggsopplysninger.

Kort beskrivelse av **egne reglement** i kommunen:

Delegeringsreglement

Røros kommune har eget delegeringsreglement som sist ble revidert og vedtatt den 28.04.2016 i kommunestyret sak 17/16. Til delegeringsreglementet er det to vedlegg som er:

1. Reglement for saksbehandling i politiske organ i Røros kommune herunder reglement for kommunestyret og formannskapet
2. Lovhenvisninger

I vedlegg 1 kapittel 3.8 er delegert myndighet til rådmannen beskrevet. Rådmannens ansvar etter kommunelovens § 23 er tydelig beskrevet her.

ESA – brukerveiledning for ansatte

Brukerveiledningen omfatter rutiner for elektronisk registrering av saker i kommunens arkivsystem ESA.

Prosedyre før og etter politiske møter

Prosedyren beskriver saksgangen før og etter møter.

Prosedyre byggesaksbehandling

Prosedyrens formål er å sikre at søknader om tiltak etter Plan og bygningsloven har en kvalitetssikret saksgang som er i samsvar med forvaltningsloven og god forvaltningsskikk. Prosedyren er godkjent av avdeling Plan og miljø. Prosedyren omfatter blant annet tidsfrister for saksbehandling av saker etter Plan- og bygningsloven.

Kommunens egne reglementer omfatter ikke prosedyrer for hvordan saksbehandlere skal vurdere framgangsmåte og innhold i saksframlegg for å sikre en forsvarlig saksbehandling.

Revisjonskriterier

Revisjonskriter utledes for hver problemstilling:

Problemstilling 1:

Er fakta og vurderinger relevante og tilstrekkelige til å belyse vesentlige sider ved saken?

Revisjonskriterier utledes ut ifra «beste praksis» til at saken må være forsvarlig utredet. Med dette menes at:

- det må være tatt hensyn til alle vesentlige forhold som er relevant for saken
- det er vurdert vesentlige konsekvenser av alle deler av saken
- det bør være redegjort for uavklarte forhold og hvilke konsekvenser dette kan få

- det er redegjort for alternative løsninger i saker som dette har betydning for
- det er vurdert forslag til finansiering i saker med finansieringsbehov
- saken må være vurdert i forhold til relevante strategidokumenter i kommunen
- det er aktuelt å peke på de lover og regler som gjelder og som faktagrunnlaget må ha dekning i

Problemstilling 2:

Er det en logisk sammenheng mellom saksframstillingen og innstillingen?

Revisjonskriteriet: For å sikre at de folkevalgte har tilfredsstillende grunnlag for å fatte vedtak må innstillingen være i samsvar med saksframlegget.

Problemstilling 3:

Er innstillingen formulert så fullstendig at den gir all nødvendig informasjon som trengs for iverksetting av vedtaket og tidspunktet for når vedtaket skal være gjennomført?

Revisjonskriteriet: innstillingen må gi nødvendig informasjon som trengs for at vedtaket følges opp.

Problemstilling 4:

Er bestemmelser om saksbehandlingstid overholdt?

Revisjonskriterier:

- Saken skal avgjøres uten ugrunnet opphold, og i henhold til forvaltningslovens § 11a, uskreven rettspraksis på området og egne retningslinjer slik at en effektiv beslutningsprosess skal sikres
- At ev. andre lover med egne bestemmelser om saksbehandlingstid følges

MØTEBOK

ARKIV NR.	UTVALG	SAKS- BEHANDLER	MØTE- DATO	SAK NR.
	KONTROLLUTVALGET	TB	31.01.18	09/18

Behandling av saken:

Saksnr.: 09/18
Utvalg: Kontrollutvalget

Møtedato:
31.01.18

Eventuelt

Saksutredning:

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget bør/kan/må ta tak i.

På grunn av sakens karakter, kan det være mulig at møtet må lukkes dersom det skal behandles taushetsbelagte opplysninger, jf Offentlighetslovens § 13.

Utvalget drøfter saker som de ønsker å sette på sakslisten i første halvår.

Kontrollutvalgets behandling og vedtak: